

فرهنگ اصطلاحات فنی در پالایشگاه

گرد آورنده: بهنام بیگلری

Above Ground	بالای زمین ، روکار
Accumulator	انباشتگر
Acid Gas (CO ₂ +H ₂ S)	گازاسیدی
Activated Carbon	ذغال فعال شده
Adsorber	جذب کننده (رطوبت گاز)
Air Blower	دمنده هوا
Air Duct	کانال هوا
Air Receiver	دریافت کننده (مخزن) هوا
Alkalinity	قلیائیت (خصلت قلیایی)
Amine Solution	محلول آمین
Anti Corrosion	ضد خوردگی
Anti Foam	ضد کف
Anti Scale	ضد رسوب
API (American Petroleum Institute)	انجمن نفت آمریکا
Approach	اصطلاحاً؛ اختلاف دمای آب خروجی از برج خنک کننده با دمای حباب ترمحیط
Area	ناحیه
as CaCO ₃	براساس کربنات کلسیم
ASME(American Society of Mechanical Engineerings)	انجمن مهندسیین مکانیک آمریکا
Baffle	موج گیر ، سپر
Ball Valve	شیرتویی
Bank Tube	لوله های متراکم و کنارهم (در بویلر)
Battery Limit	محدوده عملیاتی
Bbl (barrel) = 159 litre	بشکه
BFW (Boiler Feed Water)	آب خوراک بویلر
Biocide	میکروب کش
Biodispersant	پراکنده کننده میکرو ارگانسیم ها
Block Valves	شیر ایزوله کننده در دو طرف شیر کنترلی
Blow down	زیر آب؛ آبی که برای کنترل غلظت املاح باید از سیستم خارج شده و آب تازه جایگزین آن

شود

Blower	دمنده
Boiler	ديگ بخار
Booster Compressor	كمپرسور كمكى
Booster Pump	پمپ كمكى
Brackish Water	آب شور و بدمزه
Brine	آب نمك
Btu (British thermal unit) = 1055 Joule	واحد انرژى حرارتى در سيستم انگليسى
Bulk Salt Storage Pit	چاله ذخيره نمك جامد
Burn Pit	چاله آتش
Burner	مشعل
Butter Fly Valve	شير پروانه اى
By-Pass	مسير فرعى
Cap	سريوش ، كلاهك
Carbon Filter	فيلتر كربنى
Carry Over	حمل قطرات آب همراه بخار خروجى (در بويلر يا تبخير كننده)
Casing	بدنه
Catch Pot	محل هاى در زير خطوط بخار كه بخار كندانس شده در آن جمع شده و از طريق تله بخار تخليه مى شود
Caustic	محلول سود
Centrifugal Compressor	كمپرسور گريزازمرکز
Chemical Cleaning	شستشوى شيميايى
Chemical Injection System	سيستم تزريق مواد شيميايى
Chlorination	كلرزنى
Chock	مسدود
Circulation	چرخش
Clause Method	روش كلاوس(نوعى روش بازيافت گوگرد)
Coalescer	منعقد كننده و جمع آورى كننده گوگرد
Combustion	احتراق
Combustion Chamber	محفظه احتراق
Compressor	كمپرسور
Concentrate	محلول غليظ شده اى كه پس از خروجى از فيلتر

Concentration Rate	سرعت تغلیظ
Condensate	بخارات آب یا هیدروکربور (همراه گاز) چگالیده
Condensate Deaerator	هوازداى كندانس (برگشتى از واحدها)
Condenser	چگالش گر بخار ، كندانس كنده بخار آب ، رادياتور
Condenser	چگالش گر بخار ات گوگرد (در واحد باز يافت گوگرد)
Conduction	هدايت (از انواع روشهاى انتقال حرارت)
Contactor	برج تماس (آمين با گاز ترش)
Control Valve	شير كنترلى
Convection	جابجايى (از انواع روشهاى انتقال حرارت)
Convertor	تبديل كنده ، نوعى راكتور كاتاليستى كه در واحد باز يافت گوگرد استفاده ميشود
Coolant	سرد كنده (سيال)
Cooled	سرد شده
Cooling Tower	برج خنك كنده
Cooling Water Return	آب (گرم) برگشتى به برج خنك كنده
Cooling Water Supply	آب سرد خروجى از برج خنك كنده
Corrosion	خوردگى
Corrosion Inhibitor	باز دارنده خوردگى
Counter Flow	جريان متقابل (در برجهائى خنك كنده)
Crane	جرثقىل
Cross Flow	جريان متقاطع (در برجهائى خنك كنده)
Cyclone	سيكلون ، چرخانه (وسيله اى جهت حذف قطرات آب همراه بخار خروجى از بويلر
D.E.A (Die Ethanol Amine)	دى اتانول آمين
DEA Circulating Pump	پمپ گردش آمين
Deaerator	هوازدا (حذف كنده اكسيژن از آب)
Decarbonator	ديكربناتور (حذف كنده دى اكسيد كربن از آب)
Degasser	گاززدا
Dehydration	آبزدابى
Demineralized Water	آب بدون املاح معدنى (اصطلاحاً آب مقطر)
Demister Pad	لايه (مجرى) خشك كنده بخار (از قطرات مايع)

Density	چگالی
Desalinated Water	آب بدون املاح (اصطلاحاً آب مقطر)
Desiccant	مواد شیمیایی خشک کننده، رطوبت زا (مانند سیلیکاژل)
Dew Point	نقطه شبنم
Discharge	خط خروجی (از پمپ یا کمپرسور)
Dispersant	پراکنده کننده (رسوب)
Distilled Water	آب مقطر
Distributor	توزیع کننده
Dosage	میزان تزریق
Downcomer	مسیر حرکت توده ای فاز مایع (آمین) در یک برج (تماس یا احیا)
Downcomer (Fall Tube)	لوله های هدایت کننده آب از درام بالایی به پایینی در بویلر
Draft	جریان هوا
Drain	تخلیه از پایین
Drain Drum	مخزن تخلیه
Drift Eliminator	حذف کننده قطره
Drinking Water	آب آشامیدنی
Dry Bulb Temperature	دمای حباب خشک
Dryer	خشک کننده
Efficiency	بازدهی
Electrical Conductivity	هدایت الکتریکی آب
Emulsion	ذرات ریز نفت که در داخل آب بصورت معلق درآمده و پایدارند
Equipment	تجهیزات
Evaporation Rate	سرعت تبخیر
Evaporator	تبخیر کننده
Exhaust	اگزوز
Fan	فن
Fan Deck	عرشه بالای برج خنک کننده و محل استقرار فنها
Fault	نقص، خطا
Filming Amine	آمین تشکیل دهنده فیلم (در داخل لوله، جهت جلوگیری از خوردگی داخلی)
Fire Fighting	اطفاء حریق

First Aids	کمک‌های اولیه
First Stage	مرحله اول
Flame	شعله
Flame Arrester	ممانعت کننده شعله
Flare	مشعل (پالایشگاه)
Flare Tip	نوک مشعل
Flash Drum	مخزن فلاش شدن (جهت آزاد شدن گازهای اسیدی همراه آمین کثیف خروجی از برج تماس، آن را در درام مذکور فلاش می کنند)
Flowrate	میزان جریان، دبی
Flue Gas	گازهای دودکش
Foaming	کف زایی
Forced Draft	جریان اجباری هوا (بوسیله مکش فن از بالا در برجهای خنک کننده)
Fuel Gas	گاز سوخت
Furnace	کوره
G.T.U (GAS TREATING UNIT)	واحد تصفیه گاز
Gate Valve	شیر دروازه ای
Gauge	درجه ، معیار
Gauge Glass	درجه نشان دهنده سطح آب داخل یک درام
Gland	آب بند کن
Globe Valve	شیر کره ای
GPM (Gallon Per Minute)	گالن در دقیقه (واحد میزان جریان)
GTG(Gas Turbine Generator)	ژنراتوری که باتوربین گازی به چرخش درآمده و برق تولید می کند
H.R.U.(Heat Recovery Unit)	واحد بازیافت حرارت
H.S.E (Health , Safety & Environment)	واحد ایمنی ، بهداشت و محیط زیست
Handling	جابجایی (روش حمل و نقل مواد شیمیایی)
Hard Water	آب سخت
Hardness	سختی
Hazard	خطر
Header	انشعاب اصلی
Heat exchanger	مبدل حرارتی
Heat Load	بار حرارتی
HP (Horse Power)	اسب بخار
HP(High Pressure)	فشار بالا

Hydrocarbon	ترکیبات هیدروکربن
ID (Inside Diameter)	قطر داخلی
Impeller	پروانه
Interferenc	آلودگی هوای ورودی به برج خنک کننده توسط یک منبع حرارتی که در نزدیکی برج وجود دارد
Incinerator	زباله سوز
Induced Draft	جریان اجباری هوا (بوسیله دمیدن فن از پایین دربرجهای خنک کننده)
Inlet Gas	گاز ورودی
Inlet, Intake	ورودی
Instrument Air	هوای ابزار دقیق
IPS(Iranian Petroleum Standard)	استاندارد نفت ایران
ISO(International Organization for Standardization)	سازمان بین المللی استانداردهای جهانی
K.O.D.(Knock Out Drum)	ناک اوت درام
L.P.Trap Condensate K.O.Drum	ناک اوت درام مربوط به کندانس خروجی از تله های بخار
Lean Amine	آمین تمیز (تقریباً عاری از گازاسیدی)
Load	بار
Logsheet	برگه ثبت گزارش عملیات
Lower	لور
LP(Low Pressure)	کم فشار
Lube Oil	روغن روان سازی
M.D.E.A (Methyl Di Ethanol Amine)	متیل دی اتانل آمین
Makeup	جبرانی
Makeup Deaerator	هوازداي آب جبرانی
M-Alkalinity	قلیابیت نسبت به متیل اورانژ
Man Hole	دریچه آدم رو
Mass	گلوله های پلاستیکی بالای بستر رزین (از آب سنگینتر واز رزین سبکتر)
Mesh	تور ، صافی
MMSCFPD	یک میلیون استاندارد فوت مکعب در روز
MP(Medium Pressure)	فشار متوسط
MSCFD	هزار استاندارد فوت مکعب در روز
MSDS (Material Safety Data Sheet)	برگه اطلاعات ایمنی مواد
Mud Drum(Lower Drum)	درام پایینی بویلر که لجن ها در آن جمع می

شود

Natural Draft	جریان طبیعی هوا
NFPA (National Fire Protection Association)	انجمن ملی حفاظت از حریق
Nil	هیچ ، صفر
OD(Outside Diameter)	قطر خارجی
Oil	روغن روان سازی
Oily Water Separator	جداکننده آب روغنی
Orifice Plate	صفحه گرد روزنه داری که جهت برآورد میزان جریان (دبی) در یک لوله استفاده می شود
Overflow	سرریز
Overhaul	تعمیرات اساسی
Overhead	بالاسری
Oxygen Scavenger	حذف کننده اکسیژن (مانند هیدرازین ، سولفیت یا DEHA)
P&ID (Piping & Instrument Diagram)	نقشه لوله کشی به همراه تجهیزات ابزار دقیق (کنترلی)
Packing	پرکن ها
P-Alkalinity	قلیائیت نسبت به فنل فتالین
Permeate	نفوذ کردن (جریان آب عبور کرده از فیلتر اسمز معکوس)
PFD (Process Flow Diagram)	نقشه جریان فرآیند
Physical Properties	خواص فیزیکی
Pig	توپک
Pig Launcher	محل انداختن توپک به داخل خط لوله
Pig Reciever (or Receiver)	دریافت کننده توپ
Pilote	راهنما ، شمعک
Pitting Corrosion	خوردگی حفره ای
Plug Valve	شیر سماوری
Potable Water	آب آشامیدنی
Power Gas	گاز محرک اکچوئیتورهای شیرهای مکانیکی (مانند KV ها در برجهای خشک کننده)
PPB (Part Per Billion) = 1000PPM	قسمت در هزار میلیون
PPM(Part Per Million)	قسمت در میلیون
Preheater	پیش گرم کن

شیر اطمینان (از افزایش ناخواسته فشار)
، شیر فشار شکن

Pressure Safety Valve

Product

محصول

psia (Pounds per square inch absolute)

واحد فشار مطلق

psig (Pounds per square inch gauge)

واحد فشار نسبی

Radiation

تابش (از انواع انتقال حرارت)

Range

اختلاف دمای آب ورودی و خروجی از برج
خنک کننده

Raw Water

آب خام

Reactor

راکتور

Reactor-Furnace

کوره-واکنش (واحد باز یافت گوگرد)

Reagent

معرف (در تست های آزمایشگاهی)

Reboiler

کمک گرمکن

Reciprocating Compressor

کمپرسور پیستونی (رفت و برگشتی)

Recirculation

برگشت مجدد هوای مرطوب خروجی از برج
خنک کننده به داخل برج

Reflux

برگشت میعانات همراه گاز اسیدی به داخل
برج احیاء

Regenerator Tower

برج احیاء

Relief Valve

شیر ایمنی آزاد کننده

Residue Gas

گاز باقیمانده (گاز شیرین و نمزدایی شده ورودی
به خط لوله)

Resin

رزین

Reverse Osmosis

اسمز معکوس

Rich Amine

آمین کثیف (تقریباً اشباع از گاز اسیدی)

Riser

بالابر (لوله های بالابرنده مخلوط آب از درام
پایینی به بالایی در بویلر)

Rotor

قسمت چرخان توربین یا مولد

S.R.U.(SULFUR RECOVERY UNIT)

واحد باز یافت گوگرد

Safety

ایمنی

Sample Point

نقطه نمونه گیری

Scale

رسوب (جدار داخلی لوله ها) ، مقیاس

scfm,scfh (Standard cubic feet per minute or hour)

استاندارد مترمکعب در دقیقه یا ساعت (واحد
میزان جریان یک گاز)

Screen Tube

لوله های فاصله دار از هم در داخل بویلر

Scrubber	خشک کننده بخار خروجی از قطرات آب در steam drum بویلر
Seal	آب بندی کردن
Second Stage	مرحله دوم
Separator	جداکننده دوفازازهم
Service Water	آب سرویس
Shell and tube heat exchangers	مبدل حرارتی پوست و لوله
Shut Down	ازسرویس خارج شدن
Silencer	صداخفه کن
Site Glass	دریچه بازدید(داخل محفظه احتراق بویلر)
Skirt	پایه دامنی شکل زیر درام هاوبرج های عمودی
Slime	لجن چسبناک
Slope	شیب
Sludge	لجن
SM (Steam Manifold)	توزیع کننده بخار(جهت تأمین بخار steam tracingها)
Soft Water	آب نرم (بدون سختی موقت)
Softener	نرم کننده ، سختی گیر
Sour Gas	گازترش (تصفیه نشده)
Sour Water	آب ترش (آبی که حاوی گازهای اسیدی هیدروژن سولفور و دی اکسید کربن می باشد)
Spare	یدکی
Spiral wound	مارپیچی ، نوعی المنت فیلترهای اسمز معکوس
Spray Water	آب اسپری
SS (Suspended Solid) or TSS	ذرات ریز جامد معلق داخل مایع(آب) بصورت سوسپانسیون
Stability Index	ضریب پایداری
Stabilizer	تثبیت کننده(واحدی که در آن با حذف اجزاءسبک مایعات نفتی، آنها رانسبت به تبخیر پایدارتر می کند
Stack ,Chimney	دودکش
Stainless Steel	فولاد زنگ نزن
Standby	در حالت آماده بودن (یدکی)

Start-up	راه اندازی
Start-up Manual	کتابچه راه اندازی
Stator	قسمت ثابت توربین یا مولد
Steam , vapo(u)r	بخار
Steam Drum (Upper Drum)	درام بالایی در بویلر که بخار اشباع از آن خارج می شود
Steam Trap	تله بخار (وسیله ای که جهت جداسازی کندانس داخل خطوط بخار استفاده می شود)
STG(Steam Turbine Generator)	ژنراتوری که با توربین بخاری به چرخش درآمده و برق تولید می کند
Storage Tank	تانک ذخیره سازی
Strainer	صافی
Stripper Column	برج عریان کننده (حذف کننده گازاسیدی از آب ترش)
Suction	مکش، خط ورودی به پمپ یا کمپرسور
Sulfur Pit	چاله گوگرد
Super Heater	فوق گرم کننده
Surge Drum	درام نوسان گیر
Suspension	سوسپانسیون
Sweet Gas	گاز شیرین
T.Fe (Total Iron)	کل آهن محلول در آب
TDS (Total Dissolved Solid)	کل مواد جامد محلول در آب
TM(Trap Manifold)	هدری که کندانس خروجی چند تله بخار به آن تخلیه می شود
Trace	ناچیز
Tracing	لوله های $3/8$ " حاوی بخار که جهت گرم نگه داشتن خطوط فرآیندی از آن استفاده می شود
Train	واحد
Tray	سینی (در برج های تماس یا احیاء)
Treated Water	آب تصفیه شده (آب صنعتی)
Treating	تصفیه
Trip	از کار افتادن
TS (Total Solid) = TDS + SS	کل مواد جامد داخل آب
TSR(Technical Service Request)	درخواست خدمات فنی

Under Ground

زیرزمین

Unload

بی باری (حالتی که کمپرسور بدون فشردن هوا بصورت بدون بار کار می کند)

Valve

شیر

Vendor

طرف فروشنده قرارداد

Vent

مجرای به اتمسفر، محل تخلیه از بالا

Venturi

ونتوری، کانال یا مجرای برای اندازه گیری میزان جریان سیال (دبی) که در گلوگاه کمترین سطح مقطع را داشته و سپس مجددا افزایش می یابد

W.H.B.(Waste Heat Boiler)

بویلری که از گرمای تلف شده بخار تولید نماید

Waste Water

پساب

Water tube

نوعی بویلر که آب در داخل لوله ها جریان دارد

Wet Bulb Temperature

دمای حباب تر

Wind Box

محفظه ای در بویلر که هوای خروجی از دمنده ها از طریق آن به داخل محفظه احتراق هدایت می شوند

X-Mass Tree

شیرهای سر چاه که شبیه درخت صنوبر (کریسمس) می باشد